# Aktywizacja opiekunów osób niepełnosprawnych w ramach programu „Za życiem”

Data publikacji: 11.12.2017

Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem" obejmuje swoimi działaniami rzeczywistą i pełną pomoc w celu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz wsparcie ich rodzin.
Program umożliwia skorzystanie ze wsparcia urzędu pracy przez bezrobotnych opiekunów osoby niepełnosprawnej lub bezrobotnych członków jej rodziny, m.in. w zakresie:

- pośrednictwa pracy,
- szkoleń,
- staży,
- bonów stażowych, szkoleniowych lub na zasiedlenie – dla osób do 30. roku życia,
- jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym związanej z prowadzeniem żłobka lub klubu dziecięcego z miejscami dla dzieci lub świadczeniem usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych,
- jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych,
- pomocy w realizacji codziennych obowiązków domowych w ramach prac społecznie użytecznych,
- zatrudnienia na subsydiowanych stanowiskach pracy.

W ustawie o promocji zatrudnienia (...) wprowadzono zmiany ułatwiające opiekunom osób niepełnosprawnych powrót do aktywności zawodowej.
Formy pomocy kierowane są do opiekunów osoby niepełnosprawnej (pomoc w domu w ramach prac społecznie użytecznych) oraz opiekunów osoby niepełnosprawnej bezrobotnych lub poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Należą do nich dofinansowanie, refundacja, podejmowanie działalności na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnej, pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej oraz pożyczki na utworzenie miejsca pracy.
***Rozwi ązania w zakresie aktywizacji zawodowej opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wprowadzenie korzystniejszych warunków dla przedsiębiorców zatrudniających opiekunów osób niepełnosprawnych (refundacja, pożyczka na utworzenie stanowiska pracy)***
**1**. Zrefundowanie podmiotowi kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy utworzonego dla opiekuna osoby niepełnosprawnej.
*Przewidziane preferencyjne warunki:*
- możliwość zatrudnienia osoby co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy - wysokość refundacji jak przy warunkach ogólnych, proporcjonalnie do części etatu,

**2.** Pożyczka dla podmiotu na utworzenie stanowiska pracy dla opiekuna osoby niepełnosprawnej.
*Przewidziane preferencyjne warunki:*

- możliwość zatrudnienia osoby na utworzonym stanowisku pracy co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy — wysokość pożyczki jak przy warunkach ogólnych, proporcjonalnie do części etatu,
- oprocentowanie pożyczki jest stałe i wynosi, w skali roku, 0,1 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski.

***Rozwi ązania w zakresie aktywizacji zawodowej opiekunów osób niepełnosprawnych (dofinansowanie, pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej, założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do niej po jej założeniu)***

1. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.
*Przewidziane preferencyjne warunki:*
- zwrot jednorazowych środków z Funduszu Pracy otrzymanych na podjęcie działalności gospodarczej proporcjonalnie do okresu jaki pozostał do 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli działalność gospodarcza była prowadzona przez okres krótszy niż 12 miesięcy, bez odsetek,
- brak warunku dotyczącego nieprowadzenia działalności przez ostatnie 12 miesięcy; warunkiem jest by w dniu złożenia wniosku nie była prowadzona lub zawieszona działalność gospodarcza.

2. Jednorazowe środki na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do niej po jej założeniu, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.
*Przewidziane preferencyjne warunki:*
- wzrost kwoty wsparcia z 4 i 3-krotnosci dla członków założycieli i członków przystępujących do spółdzielni socjalnej do 6 - krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

3. Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej.

*Przewidziane preferencyjne warunki:*

- zwrot niespłaconej kwoty pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej proporcjonalnie do okresu jaki pozostał do 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli działalność gospodarcza była prowadzona przez okres krótszy niż 12 miesięcy, bez odsetek oraz dodatkowych kosztów,
- oprocentowanie pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej jest stałe i wynosi, w skali roku, 0,1 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski.

***Rozwi ązania w zakresie wsparcia opiekunów osób niepełnosprawnych w ich codziennych obowiązkach poprzez wprowadzenie korzystniejszych warunków do zakładania i rozwijania miejsc opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi w żłobkach lub klubach dziecięcych, świadczenia usług rehabilitacyjnych na ich rzecz, tworzenia nowych stanowisk pracy dla podmiotów już istniejących, które będą świadczyć tego typu usługi, możliwość skorzystania przez opiekunów osób niepełnosprawnych w realizacji codziennych obowiązków z pracy osoby podejmującej prace społecznie użyteczne (dofinansowanie, refundacja, pożyczka, prace społecznie użyteczne)***

1. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej polegającej na prowadzeniu żłobka lub klubu dziecięcego z miejscami integracyjnymi lub polegającej na świadczeniu usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania, w tym usług mobilnych, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.
*Przewidziane preferencyjne warunki:*
- zwrot jednorazowych środków z Funduszu Pracy otrzymanych na podjęcie działalności gospodarczej proporcjonalnie do okresu jaki pozostał do 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli działalność gospodarcza była prowadzona przez okres krótszy niż 12 miesięcy, bez odsetek.

**2.** Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej polegającej na prowadzeniu żłobka lub klubu dziecięcego z miejscami integracyjnymi lub polegającej na świadczeniu usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania, w tym usług mobilnych.
*Przewidziane preferencyjne warunki:*

- zwrot niespłaconej kwoty pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej proporcjonalnie do okresu jaki pozostał do 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli działalność gospodarcza była prowadzona przez okres krótszy niż 12 miesięcy, bez odsetek.
- oprocentowanie pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej jest stałe i wynosi, w skali roku, 0,1 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski.

**3.** Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy związanego bezpośrednio ze sprawowaniem opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi lub prowadzeniem dla nich zajęć w przypadku żłobków lub klubów dziecięcych z miejscami integracyjnymi oraz stanowiska pracy związanego bezpośrednio ze świadczeniem usług rehabilitacyjnych dla
*Przewidziane preferencyjne warunki:*

- możliwość zatrudnienia osoby co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy - wysokość refundacji jak przy warunkach ogólnych, proporcjonalnie do części etatu,
- jeżeli podmiot zatrudniał skierowaną osobę na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy łącznie przez okres krótszy niż 24 miesiące zwrot otrzymanych środków proporcjonalnie do okresu, jaki pozostał do 24 miesięcy zatrudnienia, bez odsetek,
- możliwość zatrudnienia nie tylko bezrobotnego lub poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu opiekuna osoby niepełnosprawnej, ale również poszukującego pracy absolwenta szkoły lub uczelni w okresie 48 miesięcy od dnia ukończenia szkoły lub uzyskania tytułu zawodowego.

**4.** Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy związanego bezpośrednio ze sprawowaniem opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi lub prowadzeniem dla nich zajęć w przypadku żłobków lub klubów dziecięcych oraz stanowiska pracy związanego bezpośrednio ze świadczeniem usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych w przypadku podmiotów świadczących usługi rehabilitacyjne.
*Przewidziane preferencyjne warunki:*

- możliwość zatrudnienia osoby na utworzonym stanowisku pracy co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy - wysokość pożyczki jak przy warunkach ogólnych, proporcjonalnie do części etatu,
- jeżeli podmiot zatrudniał na utworzonym stanowisku pracy przez okres krótszy niż 12 miesięcy, zwrot niespłaconej kwoty pożyczki na utworzenie stanowiska pracy, nastąpi proporcjonalnie do okresu, jaki pozostał do 12 miesięcy zatrudnienia, bez odsetek i dodatkowych kosztów,
- możliwość zatrudnienia nie tylko bezrobotnego lub poszukującego pracy opiekuna osoby niepełnosprawnej, ale również poszukującego pracy absolwenta szkoły lub uczelni w okresie 48 miesięcy od dnia ukończenia szkoły lub uzyskania tytułu zawodowego,
- oprocentowanie pożyczki jest stałe i wynosi, w skali roku, 0,1 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski.

Żłobki lub kluby dziecięce jako podmioty prowadzące działalność gospodarczą mogą również korzystać z refundacji lub pożyczek na utworzenie stanowiska pracy na zasadach ogólnych -dotyczy to pozostałych stanowisk pracy tworzonych w tych podmiotach.

**5.** ,.Pomoc w domu" w ramach prac społecznie użytecznych
W celu wsparcia opiekunów osób niepełnosprawnych w realizacji codziennych obowiązków domowych przewidziano możliwość skorzystania z pracy osoby wykonującej prace społecznie użyteczne w

wymiarze nie więcej niż 10 godzin tygodniowo. „Pomoc w domu" jest formą pomocy świadczonej na rzecz opiekunów osoby niepełnosprawnej w realizacji ich codziennych obowiązków domowych. Warunki jakie powinna spełniać rodzina/opiekun wnioskujący o wsparcie w realizacji codziennych obowiązków domowych zostały określone na poziomie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Opiekun osoby niepełnosprawnej zgodnie z art. 2 ust. 16b oznacza członków rodziny, w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. poz. 1860), opiekujących się dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji lub osobą niepełnosprawną ze znacznym stopniem niepełnosprawności.
MOPS/OPS/GOPS współpracuje z urzędem pracy w celu wyboru odpowiedniej osoby do wsparcia opiekuna osoby niepełnosprawnej. Osobami wykonującymi prace społecznie użyteczne mogą być:

- osoby bezrobotne,
- osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania powiatowego urzędu pracy na podstawie art. 50 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia.

Opiekun, wyrażający chęć skorzystania z pomocy, może wybrać spośród wskazanych osób jedną, która będzie w sposób stały świadczyć prace na jej rzecz. Wysokość wynagrodzenia osoby skierowanej do prac społecznie użytecznych wyniesie minimum 8,10 zł za godzinę pracy, a starosta będzie refundował gminie ze środków FP do 100% minimalnej kwoty świadczenia przysługującej osobie, która zostanie skierowana do wykonywania prac społecznie użytecznych na rzecz rodzin/opiekunów osób niepełnosprawnych.